

EUROOPA KOHTU OTSUS (suurkoda)

29. juuni 2010*

Kohtuasjas C-28/08 P,

mille ese on Euroopa Kohtu põhikirja artikli 56 alusel 23. jaanuaril 2008 esitatud apellatsioonkaebus,

Euroopa Komisjon, esindajad: C. Docksey ja P. Aalto, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

apellatsioonkaebuse esitaja,

keda toetavad:

Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik, esindajad: E. Jenkinson ja V. Jackson, keda abistas *barrister* J. Coppel,

* Kohtumenetluse keel: inglise.

Euroopa Liidu Nõukogu, esindajad: B. Driessen ja C. Fekete,

menetlusse astujad apellatsioonimenetluses,

teised menetlusosalised:

The Bavarian Lager Co. Ltd, asukoht Clitheroe (Ühendkuningriik), esindajad:
solicitor J. Webber ja *solicitor* M. Readings,

hageja esimeses kohtuastmes,

keda toetavad:

Taani Kuningriik, esindaja: B. Weis Fogh,

Soome Vabariik, esindaja: J. Heliskoski,

Rootsi Kuningriik, esindaja: K. Petkovska,

menetlusse astujad apellatsioonimenetluses,

Euroopa andmekaitseinspektor, esindajad: H. Hijmans, A. Scirocco ja H. Kranenborg,

menetlusse astuja esimeses kohtuastmes,

EUROOPA KOHUS (suurkoda),

koosseisus: president V. Skouris, kodade esimehed A. Tizzano, J. N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts, R. Silva de Lapuerta ja C. Toader, kohtunikud A. Rosas, K. Schiemann, E. Juhász (ettekandja), G. Arestis ja T. von Danwitz,

kohtujurist: E. Sharpston,
kohtusekretär: abikohtusekretär H. von Holstein,

arvestades kirjalikus menetluses ja 16. juuni 2009. aasta kohtuistungil esitatut,

olles 15. oktoobri 2009. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

Otsuse

- 1 Euroopa Ühenduste Komisjon palub oma apellatsioonkaebuses Euroopa Kohtul tühistada Euroopa Ühenduste Esimese Astme Kohtu 8. novembri 2007. aasta otsuse kohtuasjas T-194/04: Bavarian Lager vs. komisjon (EKL 2007, lk II-4523, edaspidi „vaidlustatud kohtuotsus”), millega Euroopa Ühenduste Esimese Astme Kohus tühistas komisjoni 18. märtsi 2004. aasta otsuse (edaspidi „vaidlusalune otsus”), millega jäeti rahuldamata The Bavarian Lager Co. Ltd (edaspidi „Bavarian Lager”) taotlus tutvuda liikmesriigi kohustuste rikkumise menetluse käigus 11. oktoobril 1996 toimunud koosoleku (edaspidi „11. oktoobri 1996. aasta koosolek”) protokollis täisversiooniga.

Õiguslik raamistik

- 2 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiiv 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 281, lk 31; ELT eriväljaanne 13/15, lk 355) kohustab liikmesriike kaitsma isikuandmete töötlemisel füüsiliste isikute põhiõigusi ja -vabadusi ning eelkõige nende õigust eraelu puutumatusele, et tagada isikuandmete vaba liikumine Euroopa Ühenduses.

- 3 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT 2001, L 8, lk 1; ELT eriväljaanne 13/26, lk 102) võeti vastu EÜ artikli 286 alusel.

- 4 Määruse nr 45/2001 põhjendused 1, 2, 5, 7, 8, 12, 14, 15 või nende põhjenduste teatud osad sätestavad:

„(1) [EÜ] artikliga 286 nähakse ette, et ühenduse institutsioonide ja asutuste suhtes kohaldatakse ühenduse õigusakte, mis käsitlevad üksikisikute kaitset isikuandmete töötlemisel ja nende andmete vaba liikumist.

(2) Täielikult väljakujundatud isikuandmete kaitse süsteemi jaoks ei piisa andmesubjektide õiguste ning andmetöötajate kohustuste kindlaksmääramisest, vaid on ka asjakohaseid sanktsioone üleastujate suhtes ning jälgimist sõltumatu järelevalveorgani poolt.

[...]

(5) On tarvis määrust, mis näeks ette täitmisele pööratavad üksikisiku õigused [...]

[...]

(7) Kaitsmisele kuuluvad need isikud, kelle isikuandmeid ükskõik mis põhjustel töödeldakse ühenduse institutsioonides või asutustes [...]

(8) Andmete kaitsmise põhimõtteid tuleb kohaldada identifitseeritud või identifitseeritava isiku kohta käiva igasuguse teabe suhtes. [...]

[...]

(12) Isikuandmete töötlemisel tuleks tagada üksikisikute põhiõiguste ja -vabaduste kaitse eeskirjade järjekindel ja ühtne kohaldamine kogu ühenduses.

[...]

(14) Selleks tuleks vastu võtta ühenduse institutsioonide ja asutuste jaoks siduvad meetmed. Neid meetmeid tuleks kohaldada kõikides ühenduse institutsioonides ja asutustes toimuva isikuandmete töötlemise suhtes, kui see toimub täielikult või osaliselt ühenduse õigusaktidega hõlmatud toimingute teostamiseks.

(15) Kui töötlemine ühenduse institutsioonides või asutustes toimub seoses toimingutega, mis ei kuulu käesoleva määruse reguleerimisalasse, eelkõige seoses Euroopa Liidu lepingu [enne Lissaboni lepingut kehtinud redaktsioonis] V ja VI jaotises ettenähtud toimingutega, tagatakse üksikisikute põhiõigused ja -vabadused [nimetatud EL lepingu] artiklit 6 arvesse võttes. Dokumentidele, sealhulgas isikuandmeid sisaldavatele dokumentidele juurdepääsu reguleeritakse eeskirjadega EÜ [...] artikli 255 alusel, mille reguleerimisala hõlmab [nimetatud EL lepingu] V ja VI peatükki.”

5 Määruse nr 45/2001 artikkel 1 sätestab:

„1. Käesoleva määruse kohaselt kaitsevad Euroopa ühenduste asutamislepingute-ga või nende alusel loodud institutsioonid ja asutused, edaspidi „ühenduse institut-sioonid ja asutused,“, füüsiliste isikute põhiõigusi ja -vabadusi, eelkõige nende õigust eraelu puutumatusel isikuandmete töötlemisel, ning ei piira ega keela isikuandmete vaba liikumist endi vahel ega vastuvõtjatele, kes rakendavad direktiivi 95/46 [...] ko-haseid siseriiklikke õigusnorme..

2 Käesoleva määrusega loodud sõltumatu järelevalveorgan, edaspidi „Euroopa and-mekaitseinspektor“, jälgib käesoleva määruse sätete kohaldamist kõikide ühenduse institutsioonide või asutuste töötlemistoimingute puhul.”

6 Selle määruse artikkel 2 näeb ette:

„Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) *isikuandmed* – igasugune teave üheselt identifitseeritud või identifitseeritava füüsilise isiku (edaspidi „andmesubjekt“) kohta; identifitseeritav isik on isik, keda saab otseselt või kaudselt kindlaks teha, eelkõige identifitseerimisnumbri abil või tema ühe või mitme füüsilise, psühholoogilise, psüühilise, majandusliku, kultuu-rilise või sotsiaalse omaduse kaudu;

- b) *isikuandmete töötlemine* [...] – iga isikuandmetega tehtav toiming või mitu toimingut, olenemata sellest, kas see (need) on automatiseeritud või mitte, näiteks kogumine, salvestamine, korrastamine, säilitamine, kohandamine või muutmine, väljavõtete tegemine, päringu teostamine, kasutamine, üleandmine, levitamine või muul moel kättesaadavaks tegemine, ühitamine või ühendamine, sulgemine, kustutamine või hävitamine;

[...]”

7 Kõnealuse määruse artikkel 3 sätestab:

„1. Käesolevat määrust kohaldatakse kõikides ühenduse institutsioonides ja asutustes toimuva isikuandmete töötlemise suhtes, kui töötlemise eesmärgiks on täielikult või osaliselt ühenduse õigusaktidega hõlmatud toimingute teostamine.

2. Käesolevat määrust kohaldatakse isikuandmete täielikult või osaliselt automatiseeritud töötlemise suhtes ja isikuandmete automatiseerimata töötlemise suhtes, kui kõnealused isikuandmed kuuluvad kataloogi või kui nad kavatakse hiljem sellesse kanda.”

8 Sama määruse artikli 4 sõnastuse kohaselt:

„1. Tuleb tagada, et:

- a) isikuandmeid töödeldakse õiglaselt ja seaduslikult;
- b) isikuandmeid kogutakse täpselt ja selgelt kindlaksmääratud ning õiguspärastel eesmärkidel ega töödelda hiljem viisil, mis on vastuolus kõnealuste eesmärkidega.
[...]

[...]”

9 Määruse nr 45/2001 artikkel 5 sätestab:

„Isikuandmeid võib töödelda üksnes juhul, kui:

- a) töötlemine on Euroopa ühenduste asutamislepingute või nende alusel vastuvõetud muude õigusaktide kohaselt vajalik üldistes huvides oleva ülesande täitmiseks või vajalik andmeid saavale ühenduse institutsioonile või asutusele või kolmandale isikule talle antud ametlike volituste seaduslikuks teostamiseks;
- b) töötlemine on vajalik vastutava töötleva seadusjärgse kohustuse täitmiseks;

[...]

d) andmesubjekt on selleks andnud ühemõttelise nõusoleku;

[...]"

- 10 Selle määruse artikkel 8 „Isikuandmete edastamine direktiivi 95/46[...] kohastele vastuvõtjatele, kes ei ole ühenduse institutsioonid ega asutused” näeb ette:

„Ilma et see mõjutaks artiklite 4, 5, 6 ja 10 kohaldamist, edastatakse isikuandmeid direktiivi 95/46[...] alusel vastuvõetud siseriiklike õigusaktide kohastele vastuvõtjatele üksnes juhul, kui:

- a) vastuvõtja tõendab, et andmeid on tarvis üldistes huvides oleva ülesande täitmiseks või avaliku võimu teostamiseks;
- b) vastuvõtja tõendab andmete saamise vajalikkust ning ei ole alust karta andmesubjekti õigustatud huvide kahjustamist.”

11 Kõnealuse määruse artikkel 18 „Andmesubjekti õigus esitada vastuväiteid” täpsustab:

„Andmesubjektil on õigus:

a) esitada igal ajal oma konkreetse seisundiga seotud veenvatel ja õigustatud põhjustel vastuväiteid endaga seotud andmete töötlemise kohta, välja arvatud artikli 5 punktides b, c ja d sätestatud juhud. Kui tegemist on õigustatud vastuväitega, ei tohi edasises töötlemises kõnealuseid andmeid enam kasutada;

b) saada teavet enne, kui temaga seotud isikuandmed esmakordselt kolmandatele isikutele avaldatakse või kui need esmakordselt otseturustuse eesmärgil andmeid kasutavad, kusjuures talle tuleb pakkuda võimalust tasuta esitada nimetatud avaldamise või kasutamise kohta vastuväiteid.”

12 EÜ artiklis 255 ette nähtud institutsioonide dokumentidega tutvumise õiguse kasutamise põhimõtted, tingimused ja piirangud määratleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määrus (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele (EÜT L 145, lk 43; ELT eriväljaanne 01/03, lk 331). Seda määrust kohaldatakse 3. detsembrist 2001.

13 Määruse nr 1049/2001 põhjendus 1 on sõnastatud järgmiselt:

„[EL] lepingu [enne Lissaboni lepingut kehtinud redaktsioonis] artikli 1 teises lõigus on talletatud avalikkuse põhimõtte tõdemusega, et leping tähistab uut etappi Euroopa

rahvaste üha tihedama liidu loomises, kus otsused tehakse nii avalikult kui võimalik ja nii kodanikulähedaselt kui võimalik.”

14 Selle määruse põhjenduse 2 kohaselt:

„Avalikkus võimaldab kodanikel osaleda rohkem otsustamisprotsessis ja tagab juhtorganitele suurema legitiimsuse ning tulemuslikkuse ja suurema vastutuse kodanike ees demokraatlikus süsteemis. Avalikkus aitab tugevdada demokraatia ja põhivabaduste austamise põhimõtet, nagu need on sätestatud EL lepingu [enne Lissaboni lepingut kehtinud redaktsioonis] artiklis 6 ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartas [edaspidi „harta”].”

15 Nimetatud määruse põhjendused 4 ja 11 ütlevad:

„(4) Käesoleva määruse eesmärk on rakendada võimalikult täieulatuslikult ellu avalikkuse õigus juurde pääseda dokumentidele ning sätestada sellise juurdepääsu üldpõhimõtted ja piirangud vastavalt EÜ [...] artikli 255 lõikele 2.

[...]

(11) Põhimõtteliselt peaksid kõik institutsioonide dokumendid olema üldsusele kättesaadavad. Tuleks siiski teha erandeid, et kaitsta teatavaid üldisi ja erahuve. Institutsioonidel peaks olema õigus kaitsta vajaduse korral oma sisemisi nõupidamisi ja arutelusid, et tagada võime täita oma ülesandeid. Erandite hindamisel peaksid institutsioonid kõigil liidu tegevusaladel võtma arvesse ühenduse õigusaktides sisalduvaid põhimõtteid isikuandmete kaitse kohta.”

16 Vastavalt määruse nr 1049/2001 artiklile 2 „Juurdepääsuõigusega isikud ja reguleerimisala ”:

„1. Kõigil liidu kodanikel ning kõigil füüsilistel ja juriidilistel isikutel, kelle elukoht või registrijärgne asukoht on mõnes liikmesriigis, on õigus tutvuda institutsioonide dokumentidega, arvestades käesolevas määruses sätestatud põhimõtteid, tingimusi ja piiranguid.

2. Institutsioonid võivad samu põhimõtteid, tingimusi ja piiranguid arvestades tagada juurdepääsu dokumentidele füüsilistele ja juriidilistele isikutele, kelle elukoht või registrijärgne asukoht ei ole mõnes liikmesriigis.

3. Käesolevat määrust kohaldatakse kõigi institutsiooni kasutuses olevate dokumentide suhtes, see tähendab institutsiooni koostatud ja talle saadetud ning tema valduses olevate dokumentide suhtes kõikides Euroopa Liidu tegevusvaldkondades.

4. Ilma et see piiraks artiklite 4 ja 9 kohaldamist, tehakse dokumendid üldsusele kättesaadavaks kas kirjaliku taotluse alusel või otse elektroonilises vormis või registri kaudu. Eelkõige tehakse artikli 12 kohaselt vahetult kättesaadavaks seadusandliku menetluse käigus koostatud ja saadud dokumendid.

5. Tundliku sisuga dokumentide suhtes, nagu need on määratletud artikli 9 lõikes 1, kohaldatakse vastavalt nimetatud artiklile erirežiimi.

[...]"

- ¹⁷ Määruse nr 1049/2001 artikli 4 kohaselt, mis reguleerib dokumentidega tutvumise õigusest tehtavaid erandeid:

„1. Institutsioonid keelavad juurdepääsu dokumentidele, mille avaldamine kahjustaks:

[...]

- b) eraelu puutumatust ja isikupuutumatust, eelkõige kooskõlas isikuandmete kaitset käsitlevate ühenduse õigusaktidega.

2. Institutsioonid keelavad juurdepääsu dokumentidele, mille avaldamine kahjustaks:

[...]

- kontrollimiste, uurimise või audiitorkontrolli eesmärgi,

välja arvatud juhul, kui avaldamine teenib ülekaalukaid üldisi huve.

[...]”

- 18 Määruse nr 1049/2001 artikli 6 lõige 1 sätestab, et „[t]aotleja ei ole kohustatud taotlust põhjendama”.

Vaidluse aluseks olevad asjaolud

- 19 Vaidluse aluseks olevad asjaolud on vaidlustatud kohtuotsuse punktides 15–28 ja 34–37 esitatud järgmiselt:

„15 [Bavarian Lager] asutati 28. mail 1992 saksa õlle importimiseks Ühendkuningriigis peamiselt Põhja-Inglismaal asuvatele alkoholse joogi jaemüügi kohtadele.

16 [Bavarian Lageril] ei õnnestunud aga oma tooteid müüa, kuna oluline osa alkoholsete jookide jaemüüjaist Ühendkuningriigis oli seotud ainuõiguslike ostukokkulepetega, mis kohustasid neid tellima oma õlle teatud kindlatelt õlletehastelt.

- 17 Supply of Beer (Tied Estate) Order 1989 SI 1989/2390 (Ühendkuningriigi määrus õlle tarnimise kohta) kohaselt peavad õlletehased, kellel on kokkulepped rohkem kui 2000 pubiga, andma nende pidajatele võimaluse osta ühe õllesordi mõnelt teiselt õlletehaselt, mis peab aga selle määruse artikli 7 lõike 2 punkti a kohaselt olema vaadiõlu, mille alkoholisisaldus on suurem kui 1,2 mahuprotsenti. Seda sätet nimetatakse tavaliselt „Guest Beer Provision” (edaspidi „külalisõlle säte”).

- 18 Enamikku väljaspool Ühendkuningriiki toodetud õllesortidest ei saa aga pidada „vaadiõlleks” külalisõlle sätte tähenduses ja seega ei kuulu nad selle sätte kohaldamisalasse.

- 19 Kuna [Bavarian Lager] leidis, et külalisõlle säte on koguselise piiranguga samaväärse toimega meede ja on seega vastuolus EÜ asutamislepingu artikliga 30 (muudetuna EÜ artikkel 28), esitas ta komisjonile 3. aprilli 1993. aasta kirjaga kaebuse, mis registreeriti numbri P/93/4490/UK all.

- 20 Komisjon otsustas pärast uurimise läbiviimist algatada 12. aprillil 1995 Ühendkuningriigi vastu EÜ [asutamislepingu] artikli 169 (muudetuna EÜ artikkel 226) alusel menetluse. Ta teavitas [Bavarian Lagerit] sellest uurimisest ja 15. septembril 1995 Ühendkuningriigile saadetud märgukirjast 28. septembril 1995. 26. juunil 1996 otsustas komisjon esitada Ühendkuningriigile põhjendatud arvamuse ja 5. augustil 1996 avaldas ta selle otsuse kohta pressiteate.

- 21 11. oktoobril 1996 leidis aset [11. oktoobri 1996. aasta koosolek], millel osalesid komisjoni siseturu ja rahanduse peadirektoraadi esindajad, Ühendkuningriigi kaubandus- ja tööstusministeeriumi esindajad ja ühisturu õlletootjate liidu (edaspidi „õlletootjate liit”) esindajad. [Bavarian Lager] palus 27. augusti 1996. aasta

kirjaga luba osaleda [11. oktoobri 1996. aasta] koosolekul, kuid komisjon keeldus tema taotluse rahuldamisest.

- 22 Ühendkuningriigi kaubandus- ja tööstusministeerium teatas 15. märtsil 1997 külalisõlle sätte muutmise eelnõust, mille kohaselt võis pudeliõlut kui teistsuguse päritoluga õlut müüa niisamuti nagu vaadiõlut. Kui komisjon oli kahel korral, 19. märtsil 1997 ja 26. juunil 1997 otsustanud Ühendkuningriigile põhjendatud arvamuse saatmise edasi lükata, teavitas siseturu ja rahanduse peadirektoraadi kaupade vaba liikumise ja riigihangete B direktoraadi EÜ [asutamislepingu] artiklite 30–36 kohaldamise (teavitamine, kaebused, rikkumised jne) ja kaubanduspiirangute kaotamise 2. osakonna juhataja [Bavarian Lagerit] 21. aprilli 1997. aasta kirjas sellest, et külalisõlle sätte muutmise eelnõud arvestades on [asutamislepingu] artikli 169 menetlus peatatud ja et põhjendatud arvamust ei ole Ühendkuningriigi valitsusele esitatud. Ta märkis, et see menetlus lõpetatakse niipea, kui külalisõlle sätte mainitud muudatus jõustub. Külalisõlle sätte uut versiooni hakati kohaldama 22. augustist 1997. Põhjendatud arvamust Ühendkuningriigile seega kunagi ei saadetud ja 10. detsembril 1997 otsustas komisjon lõpuks rikkumismenetluse lõpetada.
- 23 [Bavarian Lager] palus siseturu ja rahanduse peadirektoraadi peadirektorilt [nõukogu ja komisjoni dokumentidele juurdepääsu] asjaajamiskorra [EÜT 1993, L 340, lk 41] alusel 21. märtsi 1997. aasta faksis, et talle saadetakse põhjendatud arvamuse ärakiri. Nii see taotlus kui kordustaotlus jäeti rahuldamata.
- 24 Komisjoni peasekretär kinnitas 18. septembri 1997. aasta [otsuses] [...], et siseturu ja rahanduse peadirektoraadi peadirektorile esitatud taotlus tuleb jätta rahuldamata.

- 25 [Bavarian Lager] esitas 18. septembri 1997. aasta otsuse peale hagi [Üldkohtusse], mis registreeriti numbri T-309/97 all. [Üldkohus] jättis selle kaebuse 14. oktoobri 1999. aasta otsusega T-309/97: Bavarian Lager vs. komisjon (EKL 1999, lk II-3217) rahuldamata, kuna ta leidis, et vajadus kaitsta kõnealust eesmärki ehk võimaldada liikmesriigil vabatahtlikult täita asutamislepingust tulenevaid kohustusi või vajadusel anda talle võimalus enda õigustamiseks, õigustab üldisest huvist tulenevalt [asutamislepingu] artikli 169 alusel algatatud menetluse uurimisstaadiumit käsitleva ettevalmistava dokumendi avalikustamisest keeldumist.
- 26 [Bavarian Lager] esitas 4. mail 1998. aastal komisjonile [nõukogu ja komisjoni dokumentidele juurdepääsu] asjaajamiskorra alusel taotluse tutvuda kõigi toimekus P/93/4490/UK sisalduvate dokumentidega, mille olid esitanud üksikisikud või ettevõtjad. Komisjon jättis esialgse taotluse rahuldamata põhjendusega, et [nimetatud] korda kohaldatakse üksnes nende dokumentidele, mille autor on komisjon. Kordustaotluse jättis ta rahuldamata põhjendusega, et komisjon ei olnud nende dokumentide autor ja et taotlused tuleb esitada autorile.
- 27 8. juulil 1998 esitas [Bavarian Lager] Euroopa ombudsmanile kaebuse, mis registreeriti numbri 713/98/IJH all, täpsustades 2. veebruari 1999. aasta kirjas, et ta soovib saada 11. oktoobri 1996. aasta koosolekul osalenud õlletootjate liidu esindajate nimesid ja [Bavarian Lageri] algses taotluses tutvuda dokumentidega, mis sisaldavad komisjonile juhtumi P/93/4490/UK läbivaatamisel edastatud kommentaare, identifitseeritud kolmeteistkümnesse kategooriasse kuuluva äriühingu ja isiku esindajate nimesid.
- 28 Ombudsmani ja komisjoni vahelise kirjavahetuse tulemusena teatas komisjon talle 1999. aasta oktoobris ja novembris, et 45 kirjast, mis ta saatis asjaomaste-

le isikutele nende kohta andmete avalikustamiseks loa küsimiseks, sai ta vastuse kahekümnele, millest neliteist olid jaatavad ja kuus eitavad vastused. Komisjon edastas nende isikute nimed ja aadressid, kes olid nõustunud oma nime avalikustamisega. [Bavarian Lager] teatas ombudsmanile, et komisjoni edastatud teave on endiselt puudulik.

[...]

34 5. detsembri 2003. aasta elektronkirjas taotles [Bavarian Lager] võimalust tutvuda eespool punktis 27 loetletud dokumentidega määruse nr 1049/2001 alusel.

35 Komisjon vastas sellele taotlusele 27. jaanuari 2004. aasta kirjaga, milles ta kinnitas, et osa [11. oktoobri 1996. aasta] koosolekut puudutavate dokumentide avalikustamine on võimalik, kuid juhtis samas [Bavarian Lageri] tähelepanu asjaolule, et mõned nimed on 11. oktoobri 1996. aasta koosoleku protokollist kustutatud, kuna kaks isikut olid sõnaselgelt vastu oma andmete avaldamisele ja veel kolmega ei õnnestunud komisjonil ühendust saada.

36 [Bavarian Lager] esitas 9. veebruari 2004. aasta elektronkirjaga kordustaotluse määruse nr 1049/2001 artikli 7 lõike 2 tähenduses eesmärgiga saada 11. oktoobri 1996. aasta koosoleku protokollis täisversioon koos kõigi osaliste nimedega.

37 Komisjon jättis [vaidlusaluse otsusega] [Bavarian Lageri] kordustaotluse rahuldama. Ta kinnitas, et ülejäänud osaliste nimede avalikustamisele kohaldatakse määrust nr 45/2001. Kuna [Bavarian Lager] ei ole tõendanud ühegi selge ja õiguspärase eesmärgi olemasolu ega ka niisuguse avalikustamise vajalikkust, siis ei ole selle määruse artiklis 8 sätestatud tingimused täidetud ja kohaldada tuleb määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 1 punktis b sätestatud erandit. Komisjon lisas, et isegi kui ei kohaldataks isikuandmete kaitset käsitlevaid õigusnorme, võiks ta siiski keelduda ülejäänud nimede avalikustamisest määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 2 kolmanda taande alusel, et mitte kahjustada oma võimet teostada uurimisi.”

Menetlus Üldkohtus ja vaidlustatud kohtuotsus

20 Üldkohus tühistas vaidlustatud kohtuotsusega vaidlusaluse otsuse.

21 Käsitledes 11. oktoobri 1996. aasta koosoleku protokoll, leidis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 90–95, et Bavarian Lageri taotlus rajaneb määruel nr 1049/2001. Tuletades meelde, et vastavalt määruse nr 1049/2001 artikli 6 lõikele 1 ei ole juurdepääsu taotleja kohustatud taotlust põhjendama ja seetõttu ei pea ta taotletud dokumentidele juurdepääsuks mingisuguse huvi olemasolu tõendama, analüüsis Üldkohus siiski nimetatud määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 1 punktis b toodud erandit andmete edastamise kohustusest, mille kohaselt institutsioonid keelavad juurdepääsu dokumentidele, mille avaldamine kahjustaks eraelu puutumatust ja isikupuutumatust.

- 22 Vaidlustatud kohtuotsuse punktides 96–119 analüüsis Üldkohus määruse nr 45/2001 ja määruse nr 1049/2001 vahelisi seoseid. Üldkohus tõstis esile asjaolu, et määruse nr 45/2001 põhjenduses 15 on märgitud, et dokumentidele, sealhulgas isikuandmeid sisaldavatele dokumentidele juurdepääsu reguleeritakse eeskirjadega, mis on vastu võetud EÜ artikli 255 alusel, kuid rõhutas samas, et määruse nr 1049/2001 põhjenduse 11 kohaselt peaksid institutsioonid erandite hindamisel kõigil liidu tegevusaladel võtma arvesse ühenduse õigusaktides sisalduvaid põhimõtteid isikuandmete kaitse kohta ja seega arvestama ka määruses nr 45/2001 sätestatud põhimõtetega.
- 23 Viidates määruse nr 45/2001 artikli 2 punktides a ja b toodud määratlustele „isikuandmed” ja „isikuandmete töötlemine”, järeldas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 105, et mõiste „töötlemine” hõlmab andmete edastamist üleandmise, levitamise või muul moel kättesaadavaks tegemise näol ja seega sätestab määrus nr 45/2001 ka määrusest nr 1049/2001 sõltumatu võimaluse avalikustada teatud isikuandmeid.
- 24 Vaidlustatud kohtuotsuse punktis 106 rõhutas Üldkohus, et töötlemine peab olema ka õiguspärane, tulenevalt määruse nr 45/2001 artikli 5 punktist a või b, mille kohaselt peab töötlemine olema vajalik üldistes huvides oleva ülesande täitmiseks või vastutava töötleja seadusjärgse kohustuse täitmiseks. Seejärel juhtis Üldkohus tähelepanu asjaolule, et liidu kodanike ning kõigi füüsiliste ja juriidiliste isikute, kelle elukoht või registrijärgne asukoht on mõnes liikmesriigis, õigus tutvuda institutsioonide dokumentidega, mis on sätestatud määruse nr 1049/2001 artiklis 2, kujutab endast seadusjärgset kohustust määruse nr 45/2001 artikli 5 punkti b tähenduses. Järelikult, kui määrus nr 1049/2001 kohustab andmeid edastama, mis on „töötlemine” määruse nr 45/2001 artikli 2 punkti b tähenduses, siis sama määruse artikkel 5 muudab selle edastamise õiguspäraseks.

25 Analüüsisides määruse nr 45/2001 artikli 8 punktis b kehtestatud kohustust tõendada andmete edastamise vajalikkust ja määruse nr 45/2001 artikliga 18 isikule antud õigust esitada vastuväiteid, leidis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 107–109 eelkõige järgmist:

„107 Määruse nr 45/2001 artikli 8 punktis b kehtestatud kohustuse kohta tõendada andmete edastamise vajalikkust tuleb meelde tuletada, et isikuandmeid sisaldavate dokumentidega tutvumist reguleerib määrus nr 1049/2001, mille artikli 6 lõike 1 kohaselt ei ole taotleja kohustatud tõendama oma huvi taotletud dokumentidega tutvumiseks [...]. Kui nõutaks, et taotleja peab määrusest nr 45/2001 tuleneva lisatingimusena tõendama ka andmete edastamise vajalikkust, siis läheks see vastuollu määruse nr 1049/2001 eesmärgiga tagada võimalikult laialt ulatuslik juurdepääs institutsioonide dokumentidele.

108 Kuna dokumendile juurdepääsu võimaldamisest keeldutakse määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 1 punktist b tulenevalt olukorras, kus selle avalikustamine kahjustaks eraelu puutumatust ja isikupuutumast, siis ei saa andmete edastamine, mis selle erandi alla ei kuulu, põhimõtteliselt kahjustada andmesubjekti õigustatud huvisid määruse nr 45/2001 artikli 8 punkti b tähenduses.

- 109 Andmesubjekti õiguse kohta esitada vastuväiteid näeb määruse nr 45/2001 artikkel 18 ette, et tal on õigus esitada igal ajal oma konkreetse seisundiga seotud veenvatel ja õigustatud põhjustel vastuväiteid endaga seotud andmete töötlemise kohta, välja arvatud muu hulgas artikli 5 punktis b sätestatud juhul. Arvestades, et määruses nr 1049/2001 sätestatud töötlemine kujutab endast seadusjärgset kohustust määruse nr 45/2001 artikli 5 punkti b tähenduses, siis ei ole andmesubjektil üldjuhul õigust esitada vastuväiteid. Samas arvestades, et määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 1 punkt b teeb sellest seadusjärgsest kohustusest erandi, tuleb selle alusel arvesse võtta andmesubjekti puudutavate andmete avalikustamise tagajärgi.”
- 26 Lõpuks tuletas Üldkohus meelde, et määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 1 punktis b sätestatud erandit tuleb tõlgendada kitsalt ning et see erand puudutab üksnes neid isikuandmeid, mis ka konkreetset ja tegelikult võivad kahjustada üksikisiku eraelu puutumatus ja isikupuutumatus. Nende põhiõiguste riivet tuleb hinnata 4. novembril 1950 Roomas allkirjastatud Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni (edaspidi EIÖK) artikli 8 ning sellest artiklist lähtuva kohtupraktika alusel.
- 27 Üldkohus järeldas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 133 üldisemalt ja punktis 139 konkreetsemalt, et komisjon rikkus õigusnorme, kui ta leidis, et Bavarian Lager ei olnud töendanud ei selget ja õiguspärast eesmärki ega ka vajadust tutvuda nende 11. oktoobri 1996. aasta koosolekul osalenud viie isiku nimega, kes pärast selle koosoleku toimumist olid vastu nende nimede Bavarian Lagerile avaldamisele.
- 28 Mis puudutab määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 2 kolmandas taandes sätestatud kontrollimiste, uurimise või audiitorkontrolli eesmärkide kaitset käsitlevat erandit, siis Üldkohus välistas selle erandi üldise kohaldamise, ning leidis täpsemalt, et kon-

fidentsiaalsus ei ole ette nähtud teistele isikutele kui kaebuse esitaja, ja sedagi ainult juhul, kui vaidlusalune menetlus on endiselt käimas.

Menetlus Euroopa Kohtus ja poolte nõuded

²⁹ Euroopa Kohtu presidendi 13. juuni 2008. aasta määrusega lubati Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigil ja Euroopa Liidu Nõukogul astuda menetlusse komisjoni nõuete toetuseks. Soome Vabariigil ja Rootsi Kuningriigil lubati astuda menetlusse Bavarian Lageri nõuete toetuseks ja Taani Kuningriigil Bavarian Lageri ja Euroopa andmekaitseinspektori nõuete toetuseks.

³⁰ Komisjon palub Euroopa Kohtul:

- tühistada vaidlustatud kohtuotsus osas, milles see tühistab vaidlusaluse otsuse;
- lahendada lõplikult käesoleva apellatsioonkaebuse esemeks olevad küsimused, ja
- mõista Bavarian Lagerilt välja esimeses kohtuastmes ja apellatsioonimenetluses komisjoni poolt kantud kohtukulud, või juhul, kui komisjon peaks kaotama, mõista talt välja pool Bavarian Lageri esimese kohtuastme kohtukuludest.

31 Nõukogu palub Euroopa Kohtul:

- tühistada vaidlustatud kohtuotsus, ja
- mõista kohtukulud välja Bavarian Lagerilt.

32 Ühendkuningriik palub Euroopa Kohtul:

- rahuldada komisjoni apellatsioonkaebus ja nõustuda tema nõuetega.

33 Bavarian Lager palub Euroopa Kohtul:

- jätta komisjoni apellatsioonkaebus tervikuna rahuldamata, ja
- mõista komisjonilt välja Bavarian Lageri poolt esimeses kohtuastmes ja käesolevas apellatsioonimenetluses kantud kohtukulud, või juhul, kui apellatsioonkaebus peaks rahuldatama, jätta poolte kohtukulud poolte endi kanda.

34 Taani Kuningriik, Soome Vabariik, Rootsi Kuningriik ja Euroopa andmekaitseinspektor paluvad Euroopa Kohtul:

- jätta apellatsioonkaebus tervikuna rahuldamata.

Suulise menetluse uuendamise taotlus

35 Komisjon ja Euroopa andmekaitseinspektor palusid 11. ja 13. novembri 2009. aasta kirjades uuendada suulise menetluse.

36 Euroopa Kohus võib omal algatusel või kohtujuristi ettepanekul või poolte taotlusel kodukorra artikli 61 kohaselt määrusega suulise menetluse uuendada, kui ta leiab, et tal ei ole piisavalt informatsiooni või kui asja lahendamisel tuleks tugineda argumentidele, mille üle pooled ei ole vaieldud (8. septembri 2009. aasta otsus kohtuasjas C-42/07: Liga Portuguesa de Futebol Profissional ja Bwin International, EKL 2009, lk I-7633, punkt 31 ning seal viidatud kohtupraktika).

37 Komisjon ja Euroopa andmekaitseinspektor piirduvad oma taotlustes väitega, et kohtujuristi ettepanek tugineb argumentidele, mille üle ei ole ei Üldkohtus ega Euroopa Kohtus vaieldud.

- 38 Euroopa Kohus leiab, et tal on antud juhul olemas kogu vajalik teave tema menetluses oleva kohtuasja lahendamiseks ning et kohtuasja lahendamisel ei tule tugineda argumentidele, mille üle Euroopa Kohtus ei ole vaieldud.
- 39 Järelikult puudub vajadus suulise menetluse uuendamiseks.

Apellatsioonkaebus

- 40 Komisjon esitab apellatsioonkaebuse põhjendamiseks kolm väidet:
- leides, et määruse nr 45/2001 artikli 8 punkt b ei ole antud asjas kohaldatav, tõlgendas ja kohaldas Üldkohus seega vääralt määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 1 punkti b;
 - Üldkohus rikkus õigusnormi, tõlgendades määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 1 punktis b ette nähtud tingimust kitsalt, jättes sellest välja isikuandmeid sisaldava te dokumentide kaitset käsitlevad liidu õigusaktid;
 - tõlgendades määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 2 kolmandat taanet, piiras Üldkohus vääralt uurimise konfidentsiaalsuse kaitset üksnes kaebuse esitajatele, ning seadis selle konfidentsiaalsuse tingimuseks asjaolu, et uurimine on veel käimas.

Euroopa Kohtu hinnang

- 41 Arvestades, et kaks esimest väidet on suurel määral kattuvad, tuleb neid analüüsida koos.
- 42 Komisjon, keda toetavad Ühendkuningriik ja nõukogu, väidab sisuliselt, et Üldkohus kohaldas valesti õigusnormi neis järeldustes, mis puudutavad määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 1 punktis b ette nähtud erandi kohaldamist, ning muutis seeläbi määruse nr 45/2001 teatud sätted ainetuks.
- 43 Komisjon leiab, et Üldkohus jättis otsust tehes tähelepanuta määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 1 punkti b teise lauseosa, mis täpsustab, et institutsioonid keelavad juurdepääsu dokumentidele, mille avaldamine kahjustaks eraelu puutumatust ja isikupuutumatust, „eelkõige kooskõlas isikuandmete kaitset käsitlevate ühenduse õigusaktidega”. Üldkohus aga tõlgendas seda sätet üksnes EIÕK artikli 8 ja sellest artiklist lähtuva kohtupraktika alusel.
- 44 Määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 1 punktis b ette nähtud erandi sellise vääratõlgenduse tagajärjel muutuvad ainetuks mitmed määruse nr 45/2001 sätted, eelkõige selle määruse artikli 8 punkt b ja artikli 18 punkt a.

- 45 Täpsemalt väidab komisjon, et pannes põhirõhu määruse nr 1049/2001 artikli 6 lõikele 1, mis näeb ette, et dokumentidele juurdepääsu taotleja ei ole kohustatud oma taotlust põhjendama, muudab Üldkohus ainetuks määruse nr 45/2001 artikli 8 punkti b, mis kohustab isikuandmete vastuvõtjat tõendama nende andmete saamise vajalikkust.
- 46 Määruse nr 45/2001 artikli 8 punktiga b isikuandmete vastuvõtjale pandud kohustus tõendada, et andmete edastamise eesmärk on õiguspärane, on üks liidu andmekaitsealase regulatsiooni võtmesätetest. Seega on institutsiooni valduses olevas dokumendis sisalduvate isikuandmete edastamise puhul ühtaegu tegemist nii dokumendile üldsuse juurdepääsu võimaldamisega määruse nr 1049/2001 kohaselt kui ka isikuandmete töötlemisega määruse nr 45/2001 tähenduses, kuid Üldkohus ei võtnud seda asjaolu arvesse.
- 47 Komisjon lisab, et kui Üldkohus leiab, et isikuandmetega tutvumiseks esitatud mis tahes taotluse puhul tuleb järgida üldsuse juurdepääsu õiguspärasuse nõudeid määruse nr 45/2001 artikli 5 punkti b tähenduses, siis võtab ta kasuliku mõju sama määruse artikli 18 punktilt a, mis annab andmesubjektile õiguse esitada igal ajal oma konkreetse seisundiga seotud veenvatel ja õigustatud põhjustel vastuväiteid endaga seotud andmete töötlemise kohta.
- 48 Tuleb rõhutada, et Üldkohus pühendab märkimisväärse osa oma arutluskäigust, täpsemalt vaidlustatud kohtuotsuse punktid 96–119 määruste nr 45/2001 ja nr 1049/2001 vaheliste seoste analüüsimisele, ning kohaldab seejärel sama kohtuotsuse punktides 121–139 selle analüüsi kaudu tuletatud kriteeriume antud juhtumile.

- 49 Nagu Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 98 õigesti rõhutas – analüüsi-des määruste nr 1049/2001 ja nr 45/2001 vahelisi seoseid, et kohaldada määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 1 punktis b ette nähtud erandit antud juhtumile –, tuleb meeles pidada, et nimetatud määrustel on erinevad eesmärgid. Esimene on suunatud avaliku võimu asutuste otsustusprotsessi ja nende otsuste aluseks oleva teabe suuri-ma võimaliku läbipaistvuse tagamisele. Selle määruse eesmärk on seega muuta doku-mentidega tutvumise õiguse kasutamine võimalikult lihtsaks ja edendada head hal-dustava. Teise määruse eemärk on kaitsta isikuandmete töötlemisel füüsiliste isikute põhiõigusi ja -vabadusi ning eelkõige isikute õigust eraelu puutumatussele.
- 50 Määruse nr 45/2001 põhjendusest 2 ilmneb, et liidu seadusandja soovis luua „täieli-kult väljakujundatud” isikuandmete kaitse süsteemi ning pidas vastavalt kõnealuse määruse põhjendusele 12 selle jaoks vajalikuks, et „isikuandmete töötlemisel tuleks tagada üksikisikute põhiõiguste ja -vabaduste kaitse eeskirjade järjekindel ja ühtne kohaldamine kogu ühenduses”.
- 51 Vastavalt sellele samale põhjendusele 12 kujutavad õigused, mis on ette nähtud and-mesubjektide kaitsmiseks isikuandmete töötlemise puhul, endast põhiõiguste ja -va-baduste kaitse eeskirju. Liidu seadusandja on isikuandmete töötlemise alase regulat-siooni ülesandena näinud põhiõiguste ja -vabaduste kaitset.
- 52 Vastavalt määruse nr 45/2001 põhjendustele 7 ja 14 on määruses sätestatud „siduvad meetmed”, mida kohaldatakse „isikuand[mete, mida] [...] töödeldakse ühenduse institutsioonides või asutustes” ja „ükskõik mis põhjustel”.

- 53 Määruse nr 1049/2001 põhjenduse 1 kohaselt lähtub see määrus EL lepingu artikli 1 teises lõigus talletatud soovist tähistada uut etappi Euroopa rahvaste üha tihedama liidu loomises, kus otsused tehakse nii avalikult kui võimalik ja nii kodanikulähedaselt kui võimalik.
- 54 Selle määruse põhjenduse 2 kohaselt võimaldab avalikkus kodanikel osaleda rohkem otsustamisprotsessis ja tagab juhtorganitele suurema legitiimsuse ning tulemuslikkuse ja suurema vastutuse kodanike ees demokraatlikus süsteemis.
- 55 Määrus nr 1049/2001 kehtestab üldpõhimõtte, et kõik institutsioonide dokumendid peavad olema üldsusele kättesaadavad, kuid et tuleb siiski teha erandeid teatud üldiste ja erahuvide kaitseks. Täpsemalt meenutab selle määruse põhjendus 11, et „[e]randite hindamisel peaksid institutsioonid kõigil liidu tegevusaladel võtma arvesse ühenduse õigusaktides sisalduvaid põhimõtteid isikuandmete kaitse kohta”.
- 56 Määrused nr 45/2001 ja nr 1049/2001 võeti vastu väga lähestikku olevatel kuupäevadel. Neis määrustes ei ole sätteid, mis näeks sõnaselgelt ette neist ühe või teise ülimuslikkuse. Põhimõtteliselt tuleb tagada, et neid mõlemaid kohaldataks täielikult.
- 57 Ainus sõnaselge seos nende kahe määruse vahel sisaldub määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 1 punktis b, mis näeb ette erandi dokumentidele juurdepääsu reeglist juhul, kui dokumendi avaldamine kahjustaks eraelu puutumatust ja isikupuutumast, eelkõige kooskõlas isikuandmete kaitset käsitlevate liidu õigusaktidega.

- 58 Samas piirab Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 111–120 selles sättes ette nähtud erandi olukordadega, kus isiku eraelu puutumatumust või isikupuutumatumust kahjustataks EIÕK artikli 8 ja Euroopa Inimõiguste Kohtu praktika tähenduses, võtmata arvesse liidu isikuandmete kaitse alast regulatsiooni ja eelkõige määrust nr 45/2001.
- 59 Tuleb märkida, et nii toimides eirab Üldkohus määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 1 punkti b sõnastust, samas kui selle sätte puhul on tegemist jagamatu tervikuga, mis nõuab, et eraelu puutumatumuse ja isikupuutumatumuse võimalikku kahjustamist hinnataks alati kooskõlas isikuandmete kaitset käsitlevate liidu õigusaktidega, eelkõige määrusega nr 45/2001.
- 60 Määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 1 punkt b kehtestab erikorra ja tugevdab niisuguse isiku kaitset, kelle isikuandmeid võidakse vajadusel üldsusele edastada.
- 61 Vastavalt määruse nr 45/2001 artikli 1 lõikele 1 on selle määruse eesmärk kaitsta „füüsiliste isikute põhiõigusi ja -vabadusi, eelkõige nende õigust eraelu puutumatumusele isikuandmete töötlemisel”. See säte ei võimalda jagada isikuandmete töötlemise juhtumeid kahte kategooriasse, millest ühe puhul hinnatakse niisugust töötlemist ainult EIÕK artikli 8 ja selle artikliga seotud Euroopa Inimõiguste Kohtu praktika alusel ja teise puhul kohaldataks isikuandmete töötlemisele määruse nr 45/2001 sätteid.

- 62 Määruse nr 45/2001 põhjenduse 15 esimesest lausest ilmneb, et liidu seadusandja on viidanud vajadusele kohaldada EL lepingu artiklit 6 ning seeläbi ka EIÕK artiklit 8 juhul, „[k]ui töötlemine ühenduse institutsioonides või asutustes toimub seoses toimingutega, mis ei kuulu käesoleva määruse reguleerimisalasse, eelkõige seoses Euroopa Liidu lepingu [enne Lissaboni lepingut kehtinud redaktsioonis] V ja VI jaotises ettenähtud toimingutega”. Selline viide ei osutunud seevastu vajalikuks juhul, kui andmete töötlemine toimub kõnealuse määruse kohaldamisalasse jääva tegevuse käigus, kuna sellistel juhtudel kohaldatakse ilmselgelt määrust nr 45/2001.
- 63 Sellest järeldub, et kui määruse nr 1049/2001 alusel esitatud taotlusega soovitakse saada juurdepääsu isikuandmeid sisaldavatele dokumentidele, kohaldatakse kõiki määruse nr 45/2001 sätteid, sh selle määruse artikleid 8 ja 18.
- 64 Jättes arvesse võtmata määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 1 punktis b sisalduva viite isikuandmete kaitset käsitlevatele liidu õigusaktidele ja seega määrusele nr 45/2001, ei kohaldanud Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 107 esiteks määruse nr 45/2001 artikli 8 punkti b ja sama kohtuotsuse punktis 109 määruse nr 45/2001 artiklit 18. Samas on nende artiklite puhul tegemist määrusega nr 45/2001 kehtestatud kaitsekorra oluliste sätetega.
- 65 Seetõttu ei saavuta see konkreetne ja kitsas tõlgendus, mille Üldkohus andis määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 1 punktile b, tasakaalu, mida liidu seadusandja soovis luua kahe kõnealuse määruse vahel.

- 66 Käesoleval juhul ilmneb toimikumaterjalidest, täpsemalt vaidlusalusest otsusest, et komisjon saatis vastuseks Bavarian Lageri 4. mai 1998. aasta, 5. detsembri 2003. aasta ja 9. veebruari 2004. aasta taotlustele viimasele dokumendi, mis sisaldas 11. oktoobri 1996. aasta koosoleku protokoll, millest oli eemaldatud viis nime. Nende viie nime hulgast ei olnud komisjon nõusoleku küsimiseks saanud kontakti kolme isikuga ja kaks ülejäänud isikut olid sõnaselgelt keelanud oma nime avaldamise.
- 67 Kõnealuse dokumendi täielikust avaldamisest keeldumiseks viitas komisjon määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 1 punktile b ja määruse nr 45/2001 artiklile 8.
- 68 Tuleb märkida, et vaidlustatud kohtuotsuse punktis 104 leidis Üldkohus määruse nr 45/2001 artikli 2 punkti a, s.o mõiste „isikuandmed” määratlust analüüsidest õigesti, et nimesid ja eesnimesid võib käsitada isikuandmetena.
- 69 Samuti tegi Üldkohus õige järelduse vaidlustatud kohtuotsuse punktis 105, analüüsidest kõnealuse määruse artikli 2 punkti b, s.o mõiste „isikuandmete töötlemine” määratlust, leides, et selle määruse tähenduses hõlmab mõiste „töötlemine” ka isikuandmete kättesaadavaks tegemist.
- 70 Üldkohus järeldas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 122 õigesti, et 11. oktoobri 1996. aasta koosoleku protokollis olev koosolekul osalenute nimekiri sisaldab määruse nr 45/2001 artikli 2 punkti a tähenduses isikuandmeid, kuna selle nimekirja põhjal on võimalik tuvastada koosolekul osalenud isikuid.

- 71 Seetõttu on otsustav küsimus see, kas komisjon tohtis vastavalt määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 1 punktile b ja vastavalt määrusele nr 45/2001 teha kättesaadavaks dokumendi, mis sisaldas 11. oktoobri 1996. aasta koosolekul osalenud viie isiku nimesid.
- 72 Kõigepealt tuleb märkida, et Bavarian Lageril oli võimalik juurde pääseda kogu 11. oktoobri 1996. aasta koosolekuga seotud teabele, sh sellel osalenute kutsenimetuste all väljendatud arvamustele.
- 73 Kui komisjon sai Bavarian Lageri esimese taotluse 4. mail 1998, küsis ta kõikide 11. oktoobri 1996. aasta koosolekul osalenute nõusolekut nende nimede edastamiseks. Nagu komisjon märkis oma 18. märtsi 2003. aasta otsuses, vastas see menetlus sel ajal kehtinud direktiivi 95/46 nõuetele.
- 74 Saades 5. detsembril 2003 Bavarian Lagerilt uue taotluse, milles ta soovis, et talle edastataks 11. oktoobri 1996. aasta koosoleku protokollitervikversioon, teavitas komisjon 27. jaanuaril 2004 Bavarian Lagerit, et arvestades määruste nr 45/2001 ja nr 1049/2001 jõustumist, on komisjon nüüdsest kohustatud menetlema seda taotlust vastavalt neis määrustes, täpsemalt määruse nr 45/2001 artikli 8 punktis b sätestatud erikorraale.
- 75 Olenemata sellest, kas tegu oli direktiivi 95/46 alusel kehtinud endise korraga või määrustega nr 45/2001 ja nr 1049/2001 kehtestatud regulatsiooniga, kontrollis komisjon õigesti, kas andmesubjektid olid andnud oma nõusoleku neid puudutavate isikuandmete edastamiseks.

- 76 Tuleb asuda seisukohale, komisjon ei rikkunud määruse nr 1049/2001 sätteid ning täitis piisavalt läbipaistvuse kohustust, edastades vaidlusalusest dokumendist versiooni, millest olid eemaldatud 11. oktoobri 1996. aasta koosolekul osalenud viie isiku nimed.
- 77 Nõudes, et Bavarian Lager tõendaks vajadust avaldada nende viie isiku andmed, kes ei olnud oma isikuandmete avaldamiseks sõnaselget nõusolekut andnud, käitus komisjon vastavalt määruse nr 45/2001 artikli 8 punkti b sätetele.
- 78 Kuna Bavarian Lager ei esitanud ühtegi selget ja õiguspärast veenvat argumenti, mis tõendaks nende isikuandmete üleandmise vajadust, siis ei saanud komisjon kaaluda asjaomaste poolte erinevaid huve. Ta ei saanud ka kontrollida vastavalt määruse nr 45/2001 artikli 8 punktile b, kas on põhjust arvata, et andmete üleandmine kahjustaks andmesubjektide õigustatud huve.
- 79 Eelnevast tuleneb, et komisjon jättis õigustatult rahuldamata taotluse tutvuda 11. oktoobril 1996. aasta koosoleku protokollis täisversiooniga.
- 80 Seetõttu rikkus Üldkohus õigusnormi, tehes vaidlustatud kohtuotsuse punktides 133 ja 139 järelduse, et komisjon kohaldas antud asjas valesti määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 1 punkti b ja leidis vaidlusaluses otsuses, et Bavarian Lager ei olnud tõendanud ei selge ja õiguspärase eesmärgi olemasolu ega ka vajadust tutvuda vaidlusaluse dokumendi tervikversiooniga.

- 81 Arvestades kõiki eelnenud kaalutlusi ning ilma, et oleks vaja analüüsida poolte ülejäänud argumente ja väiteid, tuleb vaidlustatud kohtuotsus tühistada osas, milles see tühistab vaidlusaluse otsuse.

Vaidlustatud kohtuotsuse tühistamise tagajärjed

- 82 Euroopa Kohtu põhikirja artikli 61 esimese lõigu kohaselt võib Euroopa Kohus teha Üldkohtu otsuse tühistamise korral asja suhtes lõpliku kohtuotsuse, kui menetlusaastadium seda lubab.

- 83 Käesolevas kohtuasjas on see nii.

- 84 Nagu Euroopa Kohus tuvastas käesoleva kohtuotsuse punktides 69 ja 73, ei rikkunud vaidlusalune otsus määruste nr 45/2001 ja nr 1049/2001 sätteid.

- 85 Seetõttu tuleb Bavarian Lageri hagi selle otsuse tühistamiseks jätta rahuldamata.

Kohtukulud

- ⁸⁶ Kodukorra artikli 122 esimene lõik näeb ette, et kui apellatsioonkaebus on põhjendatud ja Euroopa Kohus teeb ise kohtuasjas lõpliku otsuse, otsustab ta kohtukulude jaotuse. Kodukorra artikli 69 lõike 2 kohaselt, mida artikli 118 alusel kohaldatakse apellatsioonimenetluses, on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kodukorra artikli 69 lõike 4 alusel, mida artikli 118 alusel kohaldatakse apellatsioonimenetluses, kannavad menetlusse astuvad liikmesriigid ja institutsioonid ise oma kohtukulud. Euroopa Kohus võib otsustada, et menetlusse astuja kannab ise oma kohtukulud.
- ⁸⁷ Kuna komisjon on kohtukulude hüvitamist nõudnud ja Bavarian Lager on kohtuvaidluse apellatsioonimenetluses kaotanud, tuleb sellega seotud kohtukulud temalt välja mõista.
- ⁸⁸ Kuna komisjon on nõudnud ka esimese kohtuastme kulude väljamõistmist Bavarian Lagerilt ja Bavarian Lageri hagi jäeti rahuldamata, tuleb esimeses kohtuastmes kantud kulud välja mõista Bavarian Lagerilt.
- ⁸⁹ Taani Kuningriik, Soome Vabariik, Rootsi Kuningriik, Ühendkuningriik, nõukogu ja Euroopa andmekaitseinspektor kannavad ise oma kohtukulud.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (suurkoda) otsustab:

- 1. Tühistada Euroopa Ühenduste Esimese Astme Kohtu 8. novembri 2007. aasta otsus kohtuasjas T-194/04: Bavarian Lager vs. komisjon osas, milles see tühistab komisjoni 18. märtsi 2004. aasta otsuse, millega jäeti rahuldamata taotlus tutvuda 11. oktoobri 1996. aasta koosoleku protokollis täisversiooniga, mis sisaldab kõiki nimesid, ja osas, milles see mõistab Euroopa Komisjonilt välja The Bavarian Lager Co. Ltd kohtukulud.**
- 2. Jätta rahuldamata The Bavarian Lager Co. Ltd hagi komisjoni 18. märtsi 2004. aasta otsuse peale jätta rahuldamata taotlus tutvuda 11. oktoobri 1996. aasta koosoleku protokollis täisversiooniga, mis sisaldab kõiki nimesid.**
- 3. Mõista The Bavarian Lager Co. Ltd-lt välja Euroopa Komisjoni poolt nii apellatsioonimenetluses kui ka esimeses kohtuastmes kantud kohtukulud.**
- 4. Taani Kuningriik, Soome Vabariik, Rootsi Kuningriik, Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa andmekaitseinspektor kannavad ise oma kohtukulud.**

Allkirjad